DAŽAS

ISLĀMAM

RAKSTURĪGAS IEZĪMES

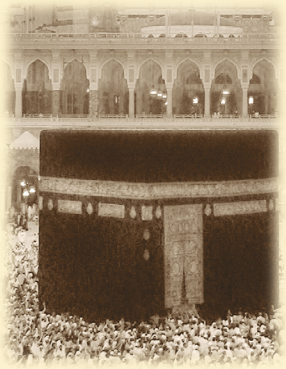

Mirza Tahirs Ahmads[rh]

Par autoru

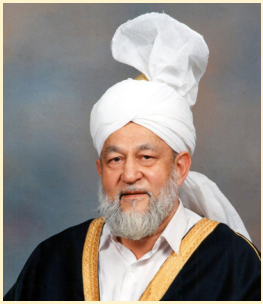

Hazrat Mirza Tahirs Ahmads (1928–2003), lai Allāham nebeidzama žēlastība pār viņa dvēseli, dievbijīgs cilvēks, sava laikmeta dižbalss, lielisks orators, dziļi izglītots asa intelekta īpašnieks, ražīgs un daudzpusējs rakstnieks, nenogurdināms reliģiju pētnieks, kuram mīlestību un savu sekošanu veltīja vairāk nekā 10 miljoni Ahmadiju Musulmaņu sekotāju visā pasaulē, pasludinot viņu par savu imamu un garīgo līderi, esot ceturtajam Hazrata Mirza Gulam Ahmada[as] (Apsolītā Mesija un Mahdi[1]) sekotājam, par kuru viņš tika pasludināts kā Halifatul Masīh 1982 gadā.

Pēc ģenerāļa Zia-ul-Haq'a pret-ahmadu rīkojuma izsludināšanas 1984 gada 26. aprīlī, viņam nācās pamest savu dārgo valsti – Pakistānu – un migrēt uz Lielbritāniju, kur viņš uzsāka izveidoja Internacionālo Ahmadiju Musulmaņu Televīziju (MTA), kuras mērķis bija (un ir) 24 stundas diennaktī pārraidīt savas programmas uz visiem pasaules nostūriem.

Ne tikai reliģisks līderis, viņš bija arī homeopātijas praktizētājs ar pasaules slavu, augsti prasmīgs dzejnieks un sportists.

Savu izglītību ieguvis nelielā Indijas pilsētā, vēlāk iekļuvis valsts koledžā Lahorā, Pakistānā, un, pēc absolvēšanas ar zelta diplomu, viņš ieguva goda grādu arābu valodā no Pundžabi Universitātes Lahorā. No 1955. līdz 1957. gadam viņš mācījās Londonas Universitātes orientālo un Āfrikas studiju novirzienā.

Viņam bija dievišķi iedvesmota un ļoti dziļa gudrība par Svēto Korānu, kuru viņš pārtulkoja Urdu valodā. Viņš arīdzan daļēji pārskatīja un pievienoja paskaidrojumus Korāna angļu valodas tulkojumam, ko oriģināli veica Hazrat Maulavī Šer Ali[ra].

"Atklāšanās, racionalitāte, zināšanas un patiesība" ir viņa magnum opus.

Lai arī viņam nebija formālas izglītības filozofijā vai zinātnē, viņam bija filozofa prāts un viņš pieķērās visgrūtākajiem un nesaprotamākajiem teoloģiski-filozofiskajiem jautājumiem ar lielu spriestspēju un vieglumu, viņa intelektuālā pieeja allaž bija racionāla un zinātniska. Kaut nemācīts, viņam bija apbrīnojama, padziļināta sapratne par zinātni, īpaši dabaszinātnēm, kas piesaistīja viņu visvairāk. Viņam arīdzan piemita dziļa izpratne par cilvēka psiholoģiju. Viņš bija analītiska prāta īpašnieks ar augstu intelektu – intelektu, kas izstaroja šarmu, ar spēju atrisināt cietākos no riekstiem ar vieglumu, atstājot savus klausītājus un lasītājus apburtus.

---

[1] *Mahdi-Islāmticībā Apsolīts Mesija, kurš ieradīsies uz zemes pirms pastarās tiesas un atbrīvos pasauli no ļaunuma*

DAŽAS

ISLĀMAM

RAKSTURĪGAS IEZĪMES

CITAS AUTORA GRĀMATAS

Absolūtā taisnība, laipnība un brālība – trīs radošie principi

Kristietība – ceļš no faktiem uz fikciju

Golfa krīze un Jaunā Pasaules Kārtība

Homeopātija: Līdzīgs ārstē līdzīgu

Islāma atbilde uz laikmetīgām problēmām

Slepkavība Allāha vārdā

Atklāšanās, racionalitāte, zināšanas un patiesība

Dažas specifiskas Islāma īpašības

Praviešu zīmogs, personība un raksturs

Patiesais džihāda raksturs Islāmā

Patiesība par ķecerības sodu Islāmticībā

Ar mīlestību pasaules Musulmaņiem

DAŽAS

ISLĀMAM

RAKSTURĪGAS IEZĪMES

Mirza Tahirs Ahmads

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD

TILFORD, SURREY

Dažas Islāmam raksturīgas iezīmes

Some Distinctive Features of Islam
by Mirza Tahir Ahmad
(Latvian translation)

First Latvian translation published in Latvia in 2021

© Islam International Publications Ltd.

Published by:
Islam International Publications Ltd.
Unit 3, Bourne Mill Business Park,
Guildford Road, Farnham, Surrey UK, GU9 9PS

Printed at:
Booksfactory, Cukrowa 22, 71-004 Szczecin
Poland

For more information you may visit www.islam-ahmadiyya.lv
OR
You may visit us at Ģertrūdes iela 30-4, Rīga, LV-1011, Latvia

ISBN: 978-1-84880-736-5

Saturs

Izdevēja priekšvārds ..... *vi*

Priekšvārds šim izdevumam ..... *xi*

Nav Patiesības Monopola 4

Universāla Reliģija 6

Atšķirības un Pretrunas starp Ticībām – To Realitāte 7

Mūžīga Reliģija 10

Svētā Korāna Saglabāšana 10

Pilnīga Reliģija 12

Zakats pret Augļošanu 13

Vadlīnijas Politiskos Jautājumos 15

Islāmiskais Taisnības Koncepts 18

Dažas Citas Raksturiezīmes 22

Miera Reliģija 26

Ahmadiju Kustība 27

Atsauces *30*

Indekss *35*

IZDEVĒJA PRIEKŠVĀRDS

Atbilstoši mūsu korāna pantu skaitīšanas sistēmai, pants *"Bismillāh irraḥmān irraḥīm"* ("Žēlsirdīgā Allāha vārdā") tiek skaitīts par pirmo pantu nodaļai, kura ir pirms tā. Daži svētā Korāna izdevēji tomēr sāk skaitīt pēc "Bismillāh irraḥmān irraḥīm". Ja lasītājs neatrod meklēto nodaļu zem skaitļa, kas minēts šajā grāmatā, viņam tiek ieteikts atņemt 1 no skaitļa. Piemēram, ja šī grāmata citā Surahu *Al-Faṭiru (35:25)*, tad dažas svētā Korāna kopijas liks to pašu pantu zem Suraha *Al-Faṭira (35: 24)*.

Kur nepieciešams, arābu teksta tulkojums ir ticis papildināts ar papildus vārdiem, lai paskaidrotu nozīmi. Šādi vārdi nav slīprakstā. Vārds tulkotā panta sākumā ir ticis izlaists.

Ibn forma ir tikusi izmantota gan sākuma, gan vidus pozīcijā personvārdos, lai pielāgotos pašreizējam lietojumam, lai gan *bin* arī parādās personvārdu vidos dažos oriģināltekstos (parasti saīsināts kā b.)

Citāti no svētās Bībeles ir no Jaunās pasaules tulkojuma (New World Translation).

Svētā pravieša Muhammeda[sa] vārds ir ticis papildināts ar simbolu [sa], kas ir saīsinājums lūgšanai (ﷺ) *Ṣallallāhu 'Alaihi Wasallam* (lai Allāha miers un svētība pār viņu). Citu praviešuas un ziņnešu vārdi ir apzīmēti ar simbo-

lu *as*, saīsinājums (عليه السّلام/عليهم السّلام) *"Alaihissalām/'Alaihimussalām"* (miers ar viņu). Lūgšanas tipiski nav izrakstītas pilnībā, bet tās tāpat vajadzētu uztvert kā pilnībā atkārtotas katrā no šiem gadījumiem. Simbols [ra] tiek izmantots ar Svētā Praviešaisa un Apsolītās Mesijassa mācekļiem. Tas atbilsts (رَضى الله عنه/ رَضى الله عنها/رَضى الله عنهم) *"Raḍī Allāhu 'anhu/'anhā/'anhum"* (Lai Allāha gandarījums ar viņu/viņiem). [rh] atbilst (رحمه الله تعالى) *"Raḥimahullāhu Ta'ālā"* (lai Allāha svētība pār viņu). [at] apzīmē(ايده الله تعالى) *"Ayyadahullāhu Ta'ālā"* (lai Allāhs, visvarenais viņam palīdz).

Fonētiski pārnesot arābu vārdus uz latīņu alfabētu, esam izmantojuši Karaliskās Āzijas sabiedrības izstrādāto sistēmu:

ا vārda sākumā, izrunāts kā *a*, *i* vai *u*, iesākts ar nelielu ieelpu, kā *h* vārdā *hantele*

ث *th*, izrunāts kā *t* vārdā *trauks*.

ح *ḥ*, kā aspirēts rīkles līdzskanis, izrunāts stiprāk nekā *h*.

خ *kh*, izrunāts kā *č*.

ذ *dh*, izrunāts kā *th* angļu *that*.

ص *ṣ*, spēcīgi artikulēts *s*.

ض *ḍ*, līdzīgs mūsu *d*.

ط *ṭ*, spēcīgi artikulēts, ar mēli pie aukslējām izrunāts *t*.

ظ *ẓ*, spēcīgi artikulēts *z*.

ع *spēcīgs* līdzskanis, kura izruna jāmācās no skaņas.

غ *gh*, skaņa līdzīga franču *r*. Izrunai rīkles muskuļiem jābūt *gārgšanas* pozīcijā.

ق *q*, dziļš rīklenis ar *k* skaņu.

ئ ’, savdabīga balss ieķeršanas.

Īsi patskaņi tiek apzīmēti ar:

a ـَ (kā *u* vārdā *Ludza*)

i ـِ (kā *i* vārdā *bilde*)

u ـُ (kā *ū* vārdā *lūznis*)

Gari patskaņi ar :

ā ا vai آ (kā *ā* vārdā *ābols*);

ī ـِ ی vai ـِ (kā *ī* vārdā *zīmulis*);

ū ـُ (kā *ū* vārdā *būt*);

Citi:

ai ـَ ی (kā *ai* vārdā *saite*)[2];

au ـَ (līdzīgi *au* vārdā *auns*)

Jāpievērš uzmanība, ka vārdu transliterācijā, burts *e* ir jāizrunā kā vārdā *ej*,

---

[2]*Dažos arābu vārdos tiek izmantos diptongs, kas pazūd, ja vārdu izrunā Urdu valodā.*

izruna ir plakana, bet ka divskanis. Ja urdu un persiešu vārdā e ir nedaudz pagarināts, tā transliterācija tiek veikta kā *ei* vārdā beidzam, izruna notiek bez divskaņa.

Tādējādi کے tiek transliterēts kā *kei*. Nazālai *n* skaņai mēs esam izmantojuši simbolu *ń*. Tādējādi urdu vārds میں tiek transliterēts kā *meiń*[3].

Līdzskaņiem, kas nav iekļauti iepriekšējās lappusēs, izruna ir tādi pati kā Eiropas pamatvalodām.

Mēs neesam transliterējuši arābu vārdus, kuri kļuvuši par latviešu valodas daļu, piem. Islāms, Mahdi, Korāns,Hidžra, Ramadāns, Hadīs, ulamā, umma, sunna, kafir, pukka, utt.

Ieliekti apostrofi vai komati tiek izmantoti transliterācijas sistēmā, ‘ lai apzīmētu, ‘ء’, ‘ع’. Komati kā pieturzīmes tiek izmantoti kā parasti. Līdzīgi arī apostrofiem tiek paredzēts to parastais izmantojums.

[3]*Šīs transliterācijas nav iekļautas Karaliskās Āzijas sabiedrības transliterācijas sistēmā.*

PRIEKŠVĀRDS ŠIM IZDEVUMAM

"Dažas Islāmam raksturīgas iezīmes" bija lekcija, ko sniedza Hazrat Mirza Tahirs Ahmads[rh], Halifatul Masih IV, svētīgā atmiņā turēts, Kanberas Universitātē, Austrālijā. To pirmoreiz izdeva Apvienotajā Karalistē 1985. un tad 1987.,1989.,1992. un 1995., respektīvi vēl četri tās izdevumi tika publicēti Apvienotajā Karalistē. Tagad tā tiek izdota atkal.

Runātājs bāzē savu lekciju uz tēzi, ka Islāma raksturīgākā iezīme ir divejāda: pirmkārt, tā ir vienīgā reliģija, kas sevi apgalvo par, un ir, galīgā, universālā un mūžīgā reliģija visiem laikmetiem un visiem cilvēkiem, otrkārt, tā ir vienīgā reliģija, kas atpazīst un apliecina citu reliģiju patiesību un apgalvo, ka patiesība nav viena vienīga Islāma monopols – kamēr visas citas reliģijas apgalvo, ka tikai tām piemīt Dievišķā patiesība. Tad Hazrat Mirza Tahirs Ahmads[rh] novērtējami ilgi atbild uz jautājumu par visu reliģiju izcelsmi no Dieva un to, kamdēļ pastāv jebkādas atšķirības reliģijās. Vēl jo vairāk, viņš argumentē, ka Islāmiskās mācības ir ne tikai universālas un mūžīgas, bet arīdzan pabeigtas, saprotamas un perfektas, un, ka Svētais Korāns ir galīgais un neapstrīdamais Dieva vārds, brīvs no jebkādas cilvēku interpolācijas; un, ka Islāma pravietis, Svētais Pravietis Muhammeds[sa] ir Praviešu Zīmols un labākais no tiem un perfektais cilvēces ekselences modelis.

Savas lekcijas vidus daļā viņš apspriež septiņpadsmit Islāma īpašības, kas

to atšķir no citām reliģijām un ideoloģijām, iekļaujot Islāmisko taisnības konceptu un Islāmiskās mācības, kas attiecas uz valdības veidolu un funkciju.

Beigās runātājs iepazīstina Ahmadiju Jama'at'a Dibinātāju un Jama'at'u kā tādu savai auditorijai, noslēdzot savu lekciju ar gabaliem no Apsolītās Mesijas[as] rakstiem.

Mirza Anas Ahmads M.A. M. Litt. (oxon)
Wakīlul Išā'at
Rabwah
May 31, 2006

DAŽAS ISLĀMAM

RAKSTURĪGAS IEZĪMES

أَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَ رَسُوْلُهٗ

أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ② الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ③

مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ④ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ⑤

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ⑦ *

Pēc tradicionālās *Sūra AlFatiha* (Svētā Korāna ievadošā nodaļa) deklamēšanas, Ahmadiju Jama'at'a Galva sāka sekojoši:

---

* Es apliecinu, ka nav cita dieva kā vien Allāhs, Vienīgais, un es apliecinu, ka Muhammeds ir Viņa kalps un sūtnis. Tālāk es meklēju glābiņu pie Allāha no Sātana, noraidītā. Allāha, visu pasauļu Kunga, Žēlsirdīgā, Taisnīgā, Pestīšanas dienas valdnieka. Tikai Tevi mēs pielūdzam un Tev vienīgajam mēs lūdzam palīdzību. Ved mūs uz pareizā ceļa – ceļa tiem, kuriem Tu esi piešķīris Tavu svētību, tiem, kuri nav izpelnījušies Tavu nosodījumu, un tiem, kuri nav noklīduši. [Izdevējs]

Nav Patiesības Monopola

Runājot par Islāmam raksturīgām īpašībām, pirmā un vispievilcīgākā īpašība, kas izceļas, ir tā valdzinošais paziņojums, ka Islāms noliedz sev esam patiesības monopolu, un to, ka nav bijušas citas patiesas reliģijas. Tas arīdzan neapgalvo, ka tikai arābi ir bijuši Dieva mīlestības saņēmēji. Islāms ir vienīgā reliģija, kas absolūti noliedz ideju, ka patiesība ir kādas vienas reliģijas, rases vai tautas monopols; tā vietā tas apgalvo, ka Dievišķa vadība ir vispārīga bagātība, kas uzturējusi cilvēci visos laikmetos. Svētais Korāns stāsta, ka nav ne rase, ne tauta, kas nav tikuši svētīti ar Dievišķās vadības dāvanu, un ka nav ne reģions uz zemes, ne kāda ļaužu grupa, kas nav saņēmusi Dieva Praviešus un Sūtņus. [1]

Pretēji šim pasauli aptverošajam Islāmiskajam skatam uz Allāha labvēlību pār visiem cilvēkiem uz zemes, mūs satricina fakts, ka neviena Grāmata no jebkuras citas reliģijas apstiprina vai pat piemin citu ļaužu un valstu iespējamo Allāha gaismas un vadības saņemšanu jebkurā vēstures posmā. Patiesībā vietējās vai reģionālās reliģijas patiesība un pareizība bieži tiek tik ļoti uzsvērta un citu reliģiju patiesība tik absolūti ignorēta, ka varētu šķist, ka patiesības saule būtu uzaususi un norietējusi tikai ierobežotam cilvēku lokam, izslēdzot pārējo pasauli, tā teikt, pametot un nolemjot mūžīgai tumsībai. Piemēram, Bībele norāda tikai uz Izraēla Dievu un tā atkārtoti saka:

Slavēts tas Kungs, Izraēla Dievs. [2]

Tā neapstiprina, pat garāmejot, reliģisko atklāsmju patiesību, kas sniegtas citās zemēs un citiem cilvēkiem. Tādejādi ebreju pārliecība, ka visi izraēliešu Pravieši tika sūtīti tikai Izraēla tautām pilnībā sakrīt ar Bībeles mērķi un ziņu. Jēzus[as] arī paziņoja, ka viņa ierašanās bija domāta tikai ebreju ciltīm vien, un tika teicis, es tiku sūtīts tikai apmaldījušos Izraēla mājas aitām,[3] un viņš brīdināja savus mācekļus vārdos :"Nedodiet suņiem to, kas ir svēts, un nemetiet pērles cūku priekšā." [4]

Līdzīgā veidā, Hinduistu reliģija arī savās grāmatās uzrunā tikai augstdzimušos. Ir teikts, "Ja kāds no zemiskas izcelsmes dzirdētu Vēdu tekstus, Karalim vajadzētu aizzīmogot viņa ausis ar izkusušu vasku un svinu. Un ja nu viņš deklamētu daļu no rakstiem, viņa mēle ir jānogriež; un ja viņam izdotos izlasīt Vēdas, viņa ķermenim sacirstam gabalos." [5]

Pat ja mēs ignorējam šādus drastiskas pavēles, vai piedāvājam kādu mazāk bargu to skaidrojumu, fakts paliek, ka dažādu ticību svētās grāmatas pat implikatīvi neatsaucas uz citu tautu un ļaužu reliģiju patiesību. Pamata jautājums, kas šeit paceļas ir, ka, ja visas šīs ticības tik tiešām ir patiesas, tad kāda bija gudrība Dieva koncepta prezentēšanā tik ierobežotos un limitētos terminos? Svētais Korāns tūliņ veido šīs problēmas risinājumu. Tas saka, ka pat pirms Svētā Korāna atklāsmes un Svētā Pravieša Muhameda[sa] ierašanās, dievišķi Sūtņi tik tiešām jau bija nosūtīti uz katru nāciju

un katru zemeslodes daļu, bet to darbības joma bija reģionāla un to uzdevumi īslaicīgi. Tas tāpēc, ka civilizācija vēl nebija sasniegusi tādu attīstības pakāpi, kas pieņemtu universālu ziņu nesoša universālā sūtņa nosūtīšanu.

Universāla Reliģija

Svētā Korāna pati pirmā lapa slavina Kungu, Kurš ir visu pasauļu uzturētājs, un tā pēdējā daļa aicina mūs lūgties cilvēces Kungam. Tādejādi, gan pirmie, gan pēdējie Svētā Korāna vārdi prezentē visa visuma konceptu, ne tāda ar tikai arābu vai musulmaņu Dievu. Patiesi, neviens pirms Islāma Svētā Pravieša[sa] nebija uzaicinājis visu cilvēci, un neviena grāmata pirms Svētā Korāna uzrunājusi visu pasauli. Pirmais šāda veida apgalvojums tika veikts Islāma Svētā Pravieša[sa] labā šādiem vārdiem:

> *Un Mēs tevi neesam sūtījuši kā vien priecīgas ziņas nesēju un Brīdinātāju, visai cilvēcei, bet vairums cilvēku to nezin.* [6]

Un tad:

> *Saki, "O cilvēka! Patiesi, Es esmu Sūtnis jums visiem."* [7]

Un kad Svētais Korāns sauc sevi par *ziņu visām pasaulēm*[8], tas patur sevi kā vadītāju, kas saistīts ar patieso cilvēces attīstību un izaugsmi.

Svētais Korāns ir vairākkārt ticis saukts par citu Grāmatu

Apliecinātāju un musulmaņi tiek mudināti ticēt visiem citiem Praviešiem[sa] tieši tāpat kā tie tic savam Pravietim[sa]. Mūsu ticībā ir aizliegta atšķirīga attieksme pret jebkuriem no tiem, vēl jo vairāk ticēt dažiem un noliegt citus. Svētais Korāns saka:

> *Visi (no mums) tic Allāham un Viņa eņģeliem, un Viņa Grāmatām, un Viņa Sūtņiem.*[9]

Varētu būt vērtīgi apskatīt vai universalitāte kā tāda ir vēlama īpašība, un kāpēc Islāms ir licis tik lielu uzsvaru uz to. Kopš Islāms ir ienesis cilvēces vienotības ziņu, solis ceļa uz šādu vienotību ir turpinājis paātrināties visās jomās. Kā šī ceļa piemēru mūsdienās var minēt dažādu internacionālu institūciju un federāciju izveidi. Tik tiesām, šie ir vien pieturas punkti garajā un sarežģītajā ceļā uz visas cilvēces vienotību. Tāpēc vajadzība, ko tik akūti izjūt mūsdienu civilizētais cilvēks, jau ir tikusi piepildīta, iesējot tās sasniegšanas sēklu Islāmā, pirms 1400 gadiem. Mūsdienās, protams, straujā pārvietošanās un komunikācijas attīstība ir veicinājusi virzību uz vienotību starp ļaudīm un nācijām.

Atšķirības un Pretrunas starp Ticībām – To Realitāte

Rodas jautājums: ja visas reliģijas tik tiešām tika veidotas caur Dieva Sūtņiem[as], tad kāpēc ir jebkāda atšķirība starp to mācībām? Vai viens Dievs var sūtīt dažādas mācības?

Uz šo jautājumu atbild vien Islāms un šī, arīdzan, ir šai reliģijai raksturīga pazīme. Islāms apgalvo, ka ir divi pamata iemesli atšķirībām, kas pastāv starp dažādām reliģijām. Pirmkārt, ka dažādi apstākļi pieprasa dažādus noteikumus un likumus, un, ka Visu-Zinošais un Vis-Gudrais Dievs ir devis vadību dažādiem laikmetiem, reģioniem un ļaudīm atbilstoši to vajadzībām. Otrkārt, dažādu ticību saturs ir pazudis un neatbilda laika pārmaiņām; tādejādi tās netika saglabātas to oriģinālajā veidolā. Dažos gadījumos, sekotāji paši ieviesa inovācijas un izmaiņas, lai pielāgotos mainīgajām vajadzībām, un sākotnēji atklātās Grāmatas turpināja tikt interpolētas šī iemesla dēļ. Pašsaprotami, ka šāda Dievišķās Ziņas korupcija pēdīgi pieprasīja jaunu vadību no Oriģinālā Avota. Kā Dievs teica Svētajā Korānā:

> *Viņi sagroza vārdus no to oriģinālajām vietām un ir aizmirsuši lielu daļu no tā, par ko tie tika brīdināti.*[10]

Ja mēs izpētām dažādo ticību atšķirību vēsturi zem Svētā Korāna izcelto principu gaismas, mēs redzam, ka atšķirības mēdz mazināties, virzoties tuvāk pašam avotam. Piemēram, ja mēs ierobežojam kristietības un Islāma salīdzinājumu tikai uz Jēzus[as] dzīvi un četriem Bībeles gospeļiem, tad parādīsies vien ļoti niecīgas atšķirības starp Bībeles un Svētā Korāna mācībām. Bet, ceļojot tālāk pa laika taku, šīs atšķirības kļūst ārvien lielākās, līdz tās nevar nepamanīt–un tas viss tikai cilvēka vēlmes izmainīt to, kas tika at-

klāts oriģināli. Citu ticību vēsture atklāj to pašu pamata realitāti, un mēs redzam stingru Korāniskā skatupunkta apstiprinājumu, ka cilvēka Dievišķās Ziņas izmaiņu un pārveidojumu virziens vienmēr ir bijis no viena Dieva pielūgsmes uz vairāku, un no realitātes uz fikciju, no cilvēcības uz cilvēkbūtņu dievināšanu.

Svētais Korāns saka, ka drošākais veids kā atšķirt patiesu reliģiju, par spīti tās sekojošajai izkropļošanai, ir tās avota izpēte. Ja avots atklāj Dieva vienotības mācību, tikai Viena Dieva pielūgsmi un patiesu un īstu empātiju pret visu cilvēci, tad šāda reliģija, par spīti sekojošām izmaiņām, ir jāpieņem kā patiesa. Reliģiju, kas apmierina šos kritērijus, dibinātāji tik tiešām bija taisnīgi un ticīgi, patiesi Sūtņi, ko deleģējis Dievs, starp kuriem mums nevajadzētu nošķirt un kuru ticībai mums pilnīgi jātic. Tiem ir dažas fundamentālas īpašības, kas kopējas visiem, neatkarīgi no atšķirībām laikā un vietā. Šādi izskaidro Svētais Korāns:

وَمَآ اُمِرُوْٓا اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۙ حُنَفَاۤءَ وَيُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ دِيْنُ الْقَيِّمَةِ ۗ

Un viņi netika spiesti kā vien pielūgt Allāhu, būt Viņam uzticīgiem paklausībā, būt taisniem un ievērot Lūgšanu, un veikt Zakat'u. Un šāda ir reliģija cilvēkiem uz pareizā ceļa.[11]

Mūžīga Reliģija

Vēl viena Islāmam raksturīga iezīme ir, ka tas ne tikai pasludina tā universālo raksturu, bet arī veic apgalvojumus par savu mūžību, un tad turpina piepildīt nepieciešamos priekšnosacījumus šādam apgalvojumam, piemēram, Ziņa var būt mūžīga tikai tad, ja tā ir pabeigta un perfekta visos tās aspektos, un arī noteikta attiecībā pret tās satura patiesību. Citiem vārdiem, tās atklātajām Grāmatām vajadzētu nest dievišķu garantiju pret cilvēku izmaiņām un grozījumiem. Cik tālu runa ir par Svētā Korāna mācībām, Visvarenais pats tajā apgalvo:

اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا ؕ

Es šodien esmu jūsu ticību jums pilnveidojis visos veidos un, esot pabeidzis Savu dāvanu jums, esmu izvēlējis jums Islāma reliģiju.[12]

Svētā Korāna saglabāšana

Kā jau esmu teicis, lai mācība būtu mūžīga, tai nepietiek vien būt pabeigtai un perfektai, bet tai jābūt arī kādai garantijas formai, kas nodrošina tās saglabāšanos oriģinālajā formā. Svētais Korāns stingri apmierina šo fundamentālo prasību, un Viens, Kurš nosūtīja Svēto Korānu, ir pasludinājis visskaidrākajiem vārdiem, ka:

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ اِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ○

Mēs esam nosūtījuši šo Grāmatu un droši Mēs to saglabāsim.[13]

Citiem vārdiem, Pats Dievs to saglabās un nekad neļaus tai tikt sagrozītai. Viena teksta saglabāšanas metode, kas ir saskaņā ar Dievišķo Gribu, ir simtiem tūkstošu cilvēku visos laikmetos, kuri ir Svēto Korānu saglabājuši atmiņā, un šī prakse turpinās līdz šai dienai. Un principiālais Ziņas īstās nozīmes un esences saglabāšanas veids ir bijusi Dievišķā prakse nozīmēt pavadoņus, reformatorus un atdzīvinātājus vēlākos gadsimtos. Tie ir tikuši autorizēti kā garīgie līderi no Visvarenā Paša un ar Dievišķu vadību atrisina atšķirības un strīdus Islāma sekotāju starpā, tādejādi apliecinot Svētā Korāna patieso garu.

Protams, ka ir jautājums par to, vai Korāniskais apgalvojums par tā saglabāšanu ir arī uzticamu pierādījumu atbalstīts?

Atslēga uz šī jautājuma atbildi ir faktā, ka ir liels skaits ne-musulmaņu pētnieku, kuri, par spīti sev, ir totāli izgāzušies centienos pierādīt, ka Svētā Korāna teksts ir ticis sagrozīts, kaut mazākajā mērā, pēc Islāma Svētā Pravieša[sa] aiziešanas. Patiesībā ir daudzi ne-musulmaņu pētnieku, kuri jutušies spiesti, pēc plašas izpētes šajā sfērā, atklāti atzīt, ka Svētais Korāns tik tiešām ir ticis saglabāts savā oriģinālajā veidolā. Piemēram, Sers Viliams Mūrs savā darbā *Muhammeda dzīve* saka:

> Mēs varētu, zem visspēcīgākajām prezumpcijām, apstiprināt, ka katrs pants ir patiesa un neizmainīta paša Muhammeda kompozīcija.[14]

> Arīdzan, ir arī citādi visa drošība, gan iekšēja, gan ārēja, ka mums īpašuma ir teksts, ko pats Muhammeds deva un izmantoja.[15]

Noldeke Saka:

> Nelielas rakstvežu kļūdas varētu būt bijušas, bet Utmanas Svētais Korāns satur tikai patiesus elementus, lai gan dažkārt ļoti dīvainā secībā. Eiropiešu mācīto vīru centieni pierādīt vēlākas Svētā Korāna interpolācijas ir izgāzušies.[16]

Pilnīga Reliģija

Attiecībā uz Islāma atšķirīgo un unikālo apgalvojumu, ka Svētā Korāna mācības ir pilnīgas un perfektas un pilnīgi spējīgas vadīt cilvēci visos laikmetos, šī arī ir pilnīgi spējīga vadīt cilvēci visos laikmetos un ir pilnībā atbalstīta ar loģiku. Nav iespējams īsā laika sprīdī detalizēti izklāstīt šo tematu, un man sevi jāierobežo ar īsu atsauci uz dažiem vadošiem principiem un ilustrējošiem piemēriem. Pirmkārt, mums jāapdomā kā Islāmam izdodas pielāgoties mainīgu laiku prasībām, šādi ejot pa priekšu tā mācību izmaiņu vajadzībai. Ir patiesi fascinējoši pētīt Islāma praktisko vadību šajā ziņā, no kuras es jums pašlaik došu nelielu piemēru:

- Islāms tikai ievelk fundamentālos principus un izvairās no tādu detaļu uzstādījuma, ko vajadzētu pielāgot, lai sadzīvotu ar mainīgiem laikiem un situācijām.

- Islāms pilnībā ņem vērā cilvēka intelektuālo, sociālo un politisko evolūciju, un tā mācības ir pielāgotas visām iespējamajām situācijām. Tas ne tikai atzīst faktu, ka notiek mūžīgas izmaiņas un attīstības starp nācijām, bet arī realitāti, ka ne visi cilvēki ir vienlīdzīgi savā attīstības stāvoklī kādā laika brīdī. Piemēram, ir iespējams, ka zemeslode daļēji vēl ir akmens laikmeta ļaužu apdzīvota, un ka dažas grupas un ciltis vēl ir tūkstoš gadu pirms mūsu laikmeta, lai gan mēs dalām to pasu laiku. Viņu intelektuālais, sociālais un politiskais stāvoklis varētu patiesībā būt piederīgs senam laikmetam. Es esmu drošs, ka mēs visi piekritīsim, ka būtu muļķības kalngals uzspiest modernas politiskās ideoloģijas oriģinālajiem Austrālijas iedzīvotājiem vai Kongo pigmejiem.
- Islāms ir reliģija, kas pielāgojas cilvēka dabai un apmierina visas cilvēciskās vajadzības. Nekāda izmaiņa tā mācībās nav nepieciešama, ja vien nenotiek fundamentāla izmaiņa cilvēka dabā, iespēja, ko varam pilnībā atmest.

Šīs bija dažas Islāma mācību skaldnes. Es tās tagad apspriedīšu nedaudz tālāk, lai mans sniegums tiktu pilnīgāk uztverts.

Zakats pret Augļošanu

Islāms nosoda augļošanas institūciju jebkādā tās formā un stingri iesaka tās pilnīgu izskaušanu. Motivējošo spēku, ko tas iesaka

augļošanas vietā, lai kustinātu ekonomisko ratu, sauc par *Zakatu*.

Pašsaprotami, ka es nevaru detalizēti aprakstīt šo tematu pieejamajā laikā un tāpēc teikšu tikai dažus vārdus par Svētā Korāna pieņemto metodoloģiju, lai prezentētu tā mācību pamatus par šo nozīmīgo jomu.

Zakats ir kapitāla nodokļu sistēma, īstenota no pārticīgajiem. Atšķirībā no štata prasību izpildīšanas, šis nodoklis ir domāts, lai piepildītu nabadzīgo vajadzības. Citiem vārdiem, šī sistēma ne tikai piepilda valdības mašinērijas vajadzības, bet arī garantē piepildīt sociālās labklājības nepieciešamības. Visi, kas ir izdarīts, ir pamata principu ieviešana, atstājot detaļu precizēšanu tiem ar izpratni un sapratni par situāciju konkrētajā vidē, konkrētajā laikā.

Svētais Korāns saka, ka to bagātībā, kuriem ir vairāk un pāri savām pamata vajadzībām, ir arī daļa tiem, kuri nevar apmierināt savas pamata vajadzības un tiek uzskatīti par maznodrošinātiem savā vidē. Tas skaidri nosaka, ka katra cilvēka tiesības ir dzīvot ar piepildītām pamatvajadzībām, katrā zemē un sabiedrībā, un ka tie, kuri ir atbildīgi par šo pamatvajadzību piepildīšanu ir tie, kuriem pieder vairāk nekā vajadzīgs savām pamatvajadzībām, atstājot štatu ziņā izlemt modus operandi, tas ir nodrošināt, ka sistēma ir taisnīga, godīga un līdztiesīgā un adekvāti piepilda savas pamatfunkcijas.

Vadlīnijas Politiskos Jautājumos

Cits lielais internacionālais jautājums, ar ko mūsdienās saskaramies ir, par valdības pārvaldes formas noteikšanu konkrētam reģionam vai valstij. Arī šeit Islāma vadošie principi ir tik atbilstīgi, pamatīgi un elastīgi, ka to patiesība un paredzamība kļūst pašsaprotama. Neviens nevar noliegt, ka specifiska pārvaldes forma tiek atzīta derīga vai nederīga tikai, kad izmantota specifiskiem apstākļiem, un ir bezvērtīgi iztēloties, ka konkrēta politiskā sistēma var nodrošināt visu cilvēku vajadzību mūžu mūžos.

Tāpēc Islāms nenorāda uz konkrētu valdības formu. Tas neprezentē ne demokrātisku vai sociālistisku veidolu, ne iesaka karali vai diktatoru. Tā vietā, lai runātu par valdību izveides metodēm, Islāms uzsver specifisku politisko un valdības darbu veikšanas manieri, liekot valdībām, neatkarīgi no formas, veikt amata pienākumus taisnīgi un godīgi, ar empātiju; vienmēr piepildot un uzturot pamata cilvēktiesības. Tādejādi, tā vietā lai uzsvērtu pirmo daļu kā tipiski pieņemto demokrātijas daļu, t.i. valdība, kas nāk no cilvēkiem, Islāms uzsver, ka, neatkarīgi no valdības formas, tai visos gadījumos jābūt cilvēku labā. Tāpēc, kad demokrātija tiek pieminēta citu valdības formu starpā, īstais uzsvars tiek likts uz tās kvalitāti. Tiek uzsvērts, ka tā nedrīkst būt tukša demokrātija, bet ka tiem, kuri ievēlē savus pārvaldniekus, jābūt kompetentiem cilvēkiem, motivēti savā pārliecībā ievēlēt tikai tos, kuri ir

tiešām derīgi un gatavi šim darbam. Šis ir kļuvis par Svētā Korāna priekšnosacījumu jebkurām amata vēlēšanām:

إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمٰنٰتِ إِلٰٓى أَهْلِهَا ۙ وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوْا بِالْعَدْلِ ۚ ...

Patiešām, Allāhs jums liek atdot spriešanu tiem, kuri to pelnījuši un, kad jūs spriežat starp cilvēkiem, darāt to ar taisnību. ...[17]

Un tad, lai arī kāda valdība rezultātā tiktu izveidota, tai ir obligācija valdīt ar taisnību, nediskriminējot starp rasi, krāsu vai pārliecību.

Tagad es īsi aprakstīšu likumus, kas nāk no fundamentiem, kas doti Svētajā Korānā par jebkādu pārvaldes formu:

- Valdībai ir pienākums aizstāvēt savu ļaužu godu, dzīvību un īpašumu.[18]
- Valdniekam allaž jārīkojas ar taisnību, starp indivīdiem un ļaudīm.[19]
- Nacionāliem jautājumiem vajadzētu tikt risinātiem caur konsultāciju.[20]
- Valdībai ir jānodrošina cilvēka pamatvajadzību izpilde: tas ir, nodrošināt viņu ar ēdienu, drēbēm un pajumti.[21]
- Cilvēkiem jābūt nodrošinātiem ar mierpilnu un drošu vidi, un to dzīvēm, īpašumam un godam jābūt aizsargātam.[22]
- Ekonomiskajai sistēmai jābūt līdztiesīgai un kārtīgai.[23]

- Veselības aprūpei jābūt organizētai.[24]
- Jāvalda pilnīgai reliģiskās izvēles brīvībai.[25]
- Ar uzvarētiem ļaudīm jārīkojas taisnīgi.[26]
- Pret kara gūstekņiem jārīkojas ar līdzjūtību.[27]
- Līgumi un vienošanās ir allaž jāievēro.[28]
- Vājajiem nedrīkst uzspiest negodīgas vienošanās.[29]
- Musulmaņu indivīdiem ir spiesti pakļauties valdībai pie varas. Vienīgais izņēmums šim likumam ir gadījums, kur valdība atklāti pretojas un traucē reliģisku pienākumu un obligāciju pildīšanai.[30]
- Ja rodas domstarpības valdības starpā, tās būtu jārisina esot Svētā Pravieša[sa] Svētajā Korānā noteikto principu gaismā. Neviens nekādā gadījumā nedrīkst būt savtīgu motīvu vadīts.[31]
- Cilvēkiem ir jāpalīdz valdības iestādēm, atbalstot plānus, kas tiecas uzlabot vispārīgo labklājību. Ir aizliegts uzsākt tā sauktās nesadarbošanās kustības. [32]
- Līdzīgi, valdībām obligāti jāpalīdz labu nesošiem projektiem, individuāliem vai kolektīviem, un netraucēt šādiem projektiem.
- Spēcīgai valstij ir aizliegti visas agresijas formas pret citu valsti. Ķeršanās pie ieročiem ir atļauta tikai pašaizsardzības nolūkos.[33]

Islāmiskais Taisnības Koncepts

Tagad es nocitēšu dažus svarīgus Islāmiskos principus, kuriem, iespējams, šobrīd pasaulē nepieciešams īpašs uzsvars. Pirmais attiecas uz Islāmisko mācību par vienlīdzību un taisnību. Citas reliģijas nesniedz izsmeļošu skaidrojumu par taisnības un godīgas rīcības pārvaldi, un, pat ja tās to vispār piemin, tas notiek vārdiem, ko mūsdienās reti var pielietot. Tik tiesām, dažas no šo skaidrojumu daļām šķiet tieši konfliktējam ar mūsu laikmeta intelektu un izjūtu, un nevar kā vien secināt, ka šis mācības ir vai nu samaitājušās, vai domātas tikai lokālam un īslaicīgam lietojumam. Kā jūdaisms iepazīstina Dievu kā tikai Izraēla Dievu, izslēdzot visus citus, nav nekāds brīnums, ka tas pat garāmejot nepiemin fundamentālo jautājumu par Cilvēktiesībām kā tādām.

Runājot par hinduismu, tas šķiet naidīgs ne tikai pret ne-hindu, bet arī pret hindu zemākajām kastām, tā tālāk samazinot Dieva žēlastības lauku uz daudz mazāku cilvēku sugas daļu. Hinduisms pasludina:

> Ja bramins nevar atgriezt parādu kādam no zemākas kastas, otram nav nekādu tiesību prasīt tā atgriešanu. Bet ja kāds no zemas kastas nevar atgriezt parādu braminam, viņš ir spiests strādāt kā kalps bramina labā līdz tādam brīdim, kad viņš var atmaksāt parādu pilnībā.[34]

Atkal, jūdaismā mums neizdodas uztvert taisnības koncepta ideju pret savu ienaidnieku. Ir teikts:

> Un kad tavs Kungs, tavs Dievs dos viņus tavās rokās, un tu tos sakausi: tad tev tie pilnībā jāiznīcina: tu ar tiem neveiksi nekādu salīgšanu.[35]

Tagad es salīdzinot citēšu dažus piemērus no Islāma mācības šajās pašās jomās. Svētais Korāns pieprasa, un es citēju:

- Un kad tu tiesā starp cilvēkiem, dari to godīgi un taisnīgi.[36]
- Esi strikts taisnības ievērošanā, un esi Allāha liecinieks, pat ja tas ir pret pašiem vai pret taviem vecākiem vai radiem.[37]
- Un neļauj ļaužu naidam likt sev rīkoties citādi kā vien ar taisnību. Vienmēr esi godīgs, tas ir tuvāk taisnīgumam.[38]
- Un cīnies Allāha vārdā pret tiem, kuri cīnās pret tevi, bet nekad tam nepārkāp. Allāhs noteikti nemīl pārkāpējus.[39]
- Un ja tie tiecas uz mieru, tiecies arī tu uz to. [40]

Otrs piemērs, ko es vēlos citēt no mūžīgajām Islāma mācībām, ir saistīts ar atriebību un piedošanu. Kad mēs salīdzinām Islāma mācības šajā sfērā ar citu ticību mācībām, mūs atkal satriec šī Vecās Derības pavēle:

> Tava acs nenožēlos: būs dzīvība par dzīvību, acs par aci, zobs par zobu, roka par roku, kāja par kāju. [41]

Šāds uzsvars uz atriebību bez šaubām izrausa ne tikai izbrīnu, bet

arī skumdina sirdi. Tomēr es necitēju šo piemēru, lai kritizētu citu mācību, bet lai parādītu, ka Korānisko principu gaismā, pat šādas drastiskas darbības var dažkārt būt attaisnojamas. Svētais Korāns šādi mums palīdz pretrunīgu citu ticību mācību sekošanā, līdzjūtības un sapratnes garā, kas, arīdzan, ir Islāmam ekskluzīva īpašība. Atbilstoši Svētajam Korānam, pilnīgas atriebības veikšana bija aicināma tikai, lai apmierinātu konkrēta laika specifiskās vajadzības. Tas bija nepieciešams, lai iedrošinātu izraēļus un ļautu tiem iestāties par savām tiesībām pēc tam, kad tie tika padarīti par upuriem un paverdzināti ilgstošu laiku, un, rezultātā, kļuvuši gļēvulīgi un izveidojuši dziļi iesēdušos kompleksu par būšanu zemākiem cilvēkiem. Pašsaprotami, ka šādā situācijā* mācības par piedošanu būtu tikai likušas izraēļiem ieslīgt dziļāk savā purvā, un nedevis tiem pašpārliecinātību un drosmi, lai salauztu nožēlojamās verdzības ķēdes. Šīs mācības, tādejādi, bija pareizas un iederīgas dotajā situācijā, kas tad pastāvēja, un tik tiešām nāca no Vis-Gudrā Dieva.

No otras puses, kad mēs apdomājam Jauno Derību, mēs redzam, ka, pretrunā ar iepriekšējiem Rakstiem, Veco Derību, tā uzsver piedošanu tādā mērā, ka absolūti aizliedz izraēļiem tiesības veikt jebkādu atriebību. Īstais šī iemesls bija iepriekšējās mācības prakse ilgstošā laika periodā, kuras rezultātā izraēļi bija kļuvuši cietsirdīgi un nežēlīgi, ko varēja labot tikai uz brīdi aizliedzot to tiesības atriebties. Tāpēc Jēzus tos pamācīja:

> Jūs esat dzirdējuši sakām "aci pret aci un zobu pret zobu", bet es jums saku nepretoties tiem, kuri ir ļauni. Bet ja kāds tev sit pa labo vaigu, pagriez viņam otru, un ja kāds tevi izmantotu un ņemtu tavus svārkus, ļauj viņam ņemt arī savu apmetni.[42]

Islāms uzskata šīs divas pretējās mācības par abpusēji papildinošām, katrai esot derīgai kāda laika dominējošiem apstākļiem un situācijai un, tādejādi, nevienai neesot tiesībām apgalvot savu vispārību vai mūžību. Šis ir absolūti loģiski, jo cilvēks vēl gāja cauri agrākiem attīstības posmiem un vēl nebija kļuvis par vienu komūnu, kurai varētu piemērot galēju un universālu likumu. Mēs ticam, ka Islāms ir šis galējais likumus un sniedz mācību, kas nav laika vai vietas ietekmes uz to, ko skaidri izgaismo tā mācība par tēmu, ko apspriežam. Svētais Korāns apgalvo:

وَجَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهٗ
عَلَى اللّٰهِ ۗ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ۝

> *Atceries, ka ievainojuma atlīdzība ir līdzīgs ievainojums; bet tie, kuri piedod un tādejādi ievieš pārmaiņu, viņu atlīdzība ir pie Allāha. Allāhs noteikti nemīl ļaundarus.*[43]

Islāms tādejādi apvieno labākās daļas no abām iepriekšējām mācībām; ar svarīgo papildinājumu, ka piedošana ir apsveicama, ja tā veicinās pārkāpēja uzlabojumu, tam esot īstajam mērķim. Ja ne, tad sods ir nepieciešams, bet ne lielāks par cietušā pāridarījuma mēru. Protams, ka šī mācība ir absolūti saderīga ar cilvēka dabu,

un ir mūsdienās praktizējama, tāpat kā tad, kad tika atklāta, pirms četrpadsmit gadsimtiem.

Dažas Citas Raksturiezīmes

Islāmam raksturīgo iezīmju temats ir ļoti plašs, un man ir bijusi iespēja apspriest tikai dažus aspektus, ko es izvēlējos šai prezentācijai. Es vēlētos pieminēt dažus citus aspektus;

- Islāms uzskata Dievu par visuma Radītāju un prezentē Viņa Vienotību pilnīgi vienkāršos terminos, saprotami un pievilcīgi gan lauciniekam, gan intelektuālim. Islāms sauc Dievu par Perfektu Būtni, visu Izcilību avotu un brīvu no jebkādām nepilnībām. Viņš ir dzīvojošs Dievs, Kurš Sevi manifestē visur un Kurš mīl Savu radību un klausās to lūgšanās. Viņš tādejādi komunicē ar cilvēci kā iepriekš, un nav aizvēris ceļus uz tiešu Viņa sasniegšanu.
- Islāms uzskata, ka nav pretrunu starp Dieva vārdu un Viņa darbiem. Tas tādejādi mūs atbrīvo no tradicionālajām cīņām starp zinātni un reliģiju, un nepieprasa cilvēkam ticēt jebkam, kas ir pāri Viņa noteiktajam dabas likumam. Viņš aicina mums apcerēt dabu un likt to lietā, jo viss ir ticis radīts cilvēces labumam.
- Islāms neveic tukšus apgalvojumus un neaicina mums ticēt tam, ko nesaprotam. Tas balsta savas mācības saprātā un

izskaidrošanā, apmierinot mūsu intelektu un arīdzan mūsu dvēseles dziļumus.

- Islāms nav balstīts mītos vai folklorā. Tas aicina visus pašiem eksperimentēt un apgalvo, ka patiesība vienmēr ir apstiprināma, vienā vai citā veidā.
- Atklātā Islāma Grāmata ir unikāla, atšķirot to no visām citām ticībām. Par spīti to kopīgajiem centieniem gadsimtu gaitā, tās pretinieki nav varējuši samēroties pat ar mazu daļu no šīs brīnišķās Grāmatas. Tās vērtība balstās ne tikai tās unikālajā literārajā izcilībā, bet arīdzan tās mācību vienkāršībā un saprotamībā. Svētais Korāns apgalvo, ka tā ir labākā mācība – apgalvojums, ko neveic neviena cita atklāta grāmata.
- Svētais Korāns apgalvo, ka tas apvieno labākās iepriekšējo rakstu īpašības, un ka visas izturīgās un saprotamās mācības ir liktas tā lokā. Svētais Korāns saka:

Šeit ir ilgstošie baušļi.[44]

Un šis tik tiešām ir tas, kas mācīts iepriekšējos Rakstos – Ābrama un Mozus Rakstos.[45]

- Islāmam raksturīga īpašība ir, ka tā atklātā Grāmata ir dzīvā valodā. Vai nav intriģējoši, ka visu citu atklāto Grāmatu valodas ir miruša vai vairs netiek lietotas? Dzīvai Grāmatai, tā šķiet, bija jābūt dzīvā un visu izturošā valodā.
- Vēl viena Islāma atšķirība ir, ka tā Pravietis[sa] gāja cauri

visiem iedomājamiem cilvēka pieredzes stāvokļiem, sākot no nabadzīga bāreņa bērnības, līdz neapstrīdamam savu ļaužu valdniekam. Viņa dzīve ir tikusi dokumentēta līdz sīkām detaļām un apraksta nesalīdzināmu ticību Dievā un konstantu upurēšanos savā ceļā. Viņš dzīvoja pilnu un notikumiem pilnu dzīvi, piepildītu ar darbību, un atstājis aiz sevis perfektas uzvedības piemēru visos cilvēka centienu virzienos. Tas ir tikai iederīgi un pareizi, jo viņš bija dzīvojoša Svētā Korāna interpretācija, un, ar personīgu piemēru, izgaismoja visu nākotnes ļaužu ceļu – loma, ko pilnvērtīgi nepildīja neviens cits Pravietis.

- Vēl viena Islāma atšķirība ir tā daudzie pareģojumi, kas ir laika gaitā piepildījušies un nostiprinājuši tā sekotāju ticību Visu-Zinošajā un Dzīvajā Dievā. Šis process turpinās līdz šai dienai, ko apstiprina nesen atklātais saglabātais Faraona ķermenis, kurš izdzina Mozu[as] un viņa ļaudis ārā no Ēģiptes. Vēl viens svaigs Korāniskā pareģojuma piemērs ir par jaunu iznīcības metodi, kur uguns tiktu ieslēgts niecīgās daļiņās, kas izplestos un maisītos pirms uzsprāgšanas ar mežonību, kas iztvaicētu kalnus.
- Vēl viena Islāma īpašība ir, ka tam runājot par nākotni un dzīvi pēc nāves, tas paredz arī šīs pasaules nākotnes notikumus, kuru piepildīšanās nostiprina tā sekotāju ticību dzīvē pēc nāves.

- Islāms atšķiras no citām ticībām, savā saprotamā rīcības kodeksa piedāvājumā individuālā, kolektīvā un internacionālā darbībā. Šīs norādes iekļauj visas iedomājamās situācijas un ietver attiecības starp jaunajiem un vecajiem, darba devēju un ņēmēju, starp ģimenes locekļiem, starp draugiem un partneriem, pat starp ienaidniekiem. Likumi un principi, kas tiek izklāstīti ir tik tiešām universāli un ir jau izturējuši laika pārbaudi.
- Islāms proponē absolūtu vienlīdzību starp cilvēkiem, neatkarīgi no kastu, ticības vai ādas krāsas atšķirībām. Vienīgais goda kritērijs, ko tas pieņem, ir taisnīgums, nevis iedzimtības, bagātības, rases vai krāsas. Svētais Korāns saka:

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ أَتْقٰكُمْ

...Patiesi, visgodājamākais no jums, Allāha acīm, ir tas, kurš ir vistaisnīgākais. ... [46]

Un atkal:

وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ
الْجَنَّةَ يُرْزَقُوْنَ فِيْهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ○

Tas, kurš dara labu, vīrietis vai sieviete, un ir ticīgs – šie iekļūs Dārzā; tie tur tiks apveltīti bez mēra.[47]

- Islāms prezentē laba un ļauna definīciju, kas to atšķir no visām citām ticībām. Tas neuzskata dabīgas cilvēka vēlmes par ļaunām. Islāms māca, ka mūsu dabīgās tieksmes vajadzētu

regulēt un virzīt, padarot tās konstruktīvas un izdevīgas sabiedrībai.

- Islāms ir ne tikai padarījis sievietes par īpašuma mantiniekiem, bet arī devis tām vienlīdzīgas tiesības ar vīriešiem un ne veidā, kas ignorētu to specifiskās anatomiskās iezīmes un to ekskluzīvo atbildību bērnu iznēsāšanā un zīdīšanā.

Miera Reliģija

Galu galā, es sniegtu visiem miera meklētājiem priecīgo ziņu, ka tikai Islāms ir ticība, kas garantē mieru visās jomās un līmeņos: individuālā, sociālā, ekonomiskā, nacionālā un internacionālā. Tikai Islāms nes vārdu, kura burtiskā nozīme ir "Miers", un tas, kurš kļūs par musulmani, ne tikai pats iekļūst drošā patvērumā, bet arīdzan garantē to citiem un nosoda visas darbības, kas varētu vest pie nevienlīdzības un nekārtības. Svētais Pravietis[sa] teica, ka musulmanis ir tas, kura vārds un darbi nekaitē citiem.[48] Īslaicīgā Svētā Pravieša[sa] uzruna, sniegta īsi pirms nāves un pēc tā, kas vēlāk tika nosaukts par Atvadu Svētceļojumu, ir mūžīga Miera Harta visai cilvēcei. Islāms pieprasa mieru ne tikai starp cilvēkiem, bet arī starp cilvēku un viņa Radītāju, lai ne tikai citi cilvēki paliktu netraumēti no musulmaņa vārdiem un darbiem, bet viņš pats paliktu pasargāts no Dieva dusmām, atlīdzības, kas pienākas par noziegumu veikšanu. Tātad, musulmaņa miers tiek iegūts šajā pasaulē un

attiecas arī uz to, kas nāk pēc šīs.

Islāma mācības, ja tām sekotu pasaules nācijas, ir absolūti spējīgas tās izglābt no konflikta un iznīcības. Islāms ir dzīvojoša ticība un apgalvo sev piemītam spēju veidot cilvēka attiecības ar Dievu tādā pašā līmenī, kā tas bija sen pagājušās dienās. Islāms neuzskata atklāsmes un saskarsmi ar Dievu par pagātnei piemītošām parādībām. Tas uzskata, ka garīgās laimes ceļi, ko mina Noass[as], Ābrams[as], Mozus[as], Jēzus[as] un it īpaši Islāma Pravietis[sa], ir arvien atvērti un aicina tos, kuri alkst pēc ciešas saskarsmes ar Dievu.

Ahmadiju Kustība

Ahmadiju Islāma Kustība tic, ka šie apgalvojumi mūsu laikmetā ir piepildījušies tās dibinātāja Hadrata Mirza Gulama Ahmada[as] kurš piedzima 1835 gadā, nelielajā Kvādijas ciematā, Indijā. Dievišķa žēlastība viņam deva iespēju mīt ticības un taisnīguma ceļu, un, strikti sekojot Islāma mācībām, tika svētīts ar intīmu kontaktu ar Visvareno. Viņš saņēma Dievišķas atklāsmes, kas arī veidoja viņa daudzo pareģojumu pamatu, kuru drošā piepildīšanās ir turpinājusies pēc viņa dzīves.

Atbilstoši Dievišķajām norādēm, viņš dibināja Ahmadiju Islāma kustību 1889 gadā, un, atstājot aiz sevis godprātīgu un enerģisku sekotāju Komūnu vairāku simtu tūkstošu skaitā, viņš pameta šo laicīgo mītni 1908. Viņa misija turpinās un Komūna visu šo laiku tiek vadīta caur ievēlētiem pēctečiem.

Aprakstot savu misiju, Kustības dibinātājs ir teicis:

> Es esmu sūtīts, lai pierādītu, ka Islāms vienīgais ir dzīva reliģija. Un es esmu svētīts ar garīgām spējām, kas padara bezspēcīgus tos no citām ticībām un tos no mums, kuri ir garīgi akli. Es varu katram pretiniekam demonstrēt, ka Svētais Korāns ir brīnums tā mācībās, tā apgaismotajā zināšanā, tā dziļajā un smalkajā sapratnē, tā izcilajā elegancē. Tas simtkārtīgi pārspēj Mozus un Jēzus brīnumus.[49]

Viņš turpina, sakot:

> Es esmu gaisma šī laikmeta tumsā. Tas, kurš man seko, tiks glābts no Velna tumsā palikušo sagūstīšanai raktajām bedrēm un grāvjiem. Viņš ir mani sūtījis, lai es vadītu pasauli, viegli un mierā, Vienīgajam Patiesajam Dievam, un atkal izveidot Islāma morālo izcilību. Un man ir dotas debesu zīmes, lai apmierinātu tos, kuri meklē patiesību.[50]

Es tagad beidzu savu uzrunu ar vēl vienu citātu no Ahmadiju Kustības dibinātāja, kas ir uzaicinājums visai cilvēcei:

> Spogulis, kas ļauj jums uztvert To Augsto Būtni, ir Viņa saikne ar cilvēku.....Ļauj tam, kura sirds alkst pēc patiesības celties un meklēt. Es jums visiem saku patiesībā, ka, ja dvēsele godīgi meklē un sirdis patiesi slāpst pēc patiesības, tad cilvēkam vajadzētu meklēt īsto veidu un ceļu. Bet kā tas atvērsies un kā tiks celts šis plīvurs? Es apsolu visiem meklētājiem, ka vienīgi

> Islāms dod labo ceļavēju uz šī ceļa, jo citi jau sen ir uzlikuši zīmogu uz Dieva atklāsmes. Bet esiet droši, ka Dievs nav šo zīmogu uzlicis: tas ir nieka aizbildinājums, ko veidojis cilvēks savā pazudumā.
>
> Patiesi, tāpat kā nav iespējams redzēt bez mūsu acīm, vai dzirdēt bez mūsu ausīm, tieši tāpat, nav iespējams ieraudzīt Tā Dārgā seju bez Svētā Korāna palīdzības. Es biju jauns vīrs un nu es esmu kļuvis vecs, bet es nekad neesmu atradis kādu, kurš būtu dzēris neuzvaramo garīgo eliksīru, izņemot no šī svētā avota.[51]

Bez šaubām, šis uzaicinājums ir dzīvību dāvājoša ziņa katrai dvēselei, kas meklē īsto patiesību.

ATSAUCES

1. Svētais Korāns35:25.
2. Hronikas 16:36.
3. Samuēls 25:32.
4. Matejs 15:21-25.
5. Gotama Smriti:12.
6. Svētais Korāns 34:29.
7. Svētais Korāns 7:159.
8. Svētais Korāns 81:28.
9. Svētais Korāns 2:286.
10. Svētais Korāns 5:14.
11. Svētais Korāns 98:6.
12. Svētais Korāns 5:4.
13. Svētais Korāns 15:10.
14. P. XXVIII.
15. P. XXVII.
16. Enc. Brit. 9. izdevums zem vārda: Svētais Korāns.
17. Svētais Korāns 4:59.
18. Patiesi, Allāhs jums pavēlē atdot trestu tiem, kuriem tas pi enākas... Svētais Korāns4:59.
19. ...Un, kad jūs spriežat starp cilvēkiem, jūs spriežat taisnī gi. Svētais Korāns 4:59.
20. Un tie, kuru darbi tiek izlemti ar kopīgu apspriedi. Svētais

Korāns 42:39.

21. Tev tiek nodrošināts, ka tu tur nebūsi izsalcis, ne arī tu būsi kails. Un, ka tu tur nebūsi izslāpis, ne arī tu būsi pakļauts saulei. Svētais Korāns 20:119-120.

22. Un kad viņš ir pie varas, viņš skrien pa zemi, lai radītu tajā nekārtību, un iznīcina labību un cilvēka auglību; Allāhs nemīl nekārtību. Svētais Korāns 2:206.

23. Skat. Svētais Korāns 16:91

Svētais Korāns 6:143.

Svētais Korāns 2:169.

Skat. Svētais Korāns 16:91

25. Reliģijā nevajadzētu būt piespiešanai. Svētais Korāns 2:257.

26. Un neļauj cilvēku naidam likt tev rīkoties citādi kā vien ar taisnīgumu. Esi vienmēr godīgs, tas ir tuvāk taisnīgumam. Svētais Korāns 5:9.

27. Pravietim nepienākas ņemt gūstekņus līdz viņš iesaistās parastā cīņā kādā zemē. Svētais Korāns 8:68. Tad pēcāk vai nu atbrīvo tos kā pakalpojumu vai pret iz pirkumu – līdz karš noliek savas nastas. Tāda ir kārtība. Svētais Korāns 47:5.

28. Skat. Svētais Korāns 16:92

29. Skat. Svētais Korāns 16:93

30. Paklausi Allāham un paklausi Viņa Sūtnim un tiem, kuri ir autoritātes starp jums. Svētais Korāns 4:60.

31. Un ja jums ir domstarpības savā starpā, vērsieties pie Allāha un Viņa Sūtņa. Svētais Korāns 4:60.
32. Un palīdziet viens otram taisnīgumā un ticībā; bet nepalīdziet viens otram grēkā un pārkāpumos. Svētais Korāns 5:3.
33. Un nepiepūliet savas acis pēc tā, ko mēs esam devuši dažām to grupām, īslaicīgai izbaudīšanai. Svētais Korāns 20:132.
34. Manu Smriti 10:35.
35. Deuteronomija 7:2.
36. Svētais Korāns 4:59.
37. Svētais Korāns 4:136.
38. Svētais Korāns 5:9.
39. Svētais Korāns 2:191.
40. Svētais Korāns 8:62.
41. Otrā Mozus grāmata 21:24.
42. Mateja 5:35-45.
43. Svētais Korāns 42:41.
44. Svētais Korāns 98:4.
45. Svētais Korāns 87:19-20.
46. Svētais Korāns 49:14.
47. Svētais Korāns 40:41.
48. Bukhari - Kitabul Iman.
49. Andžam-i-Atham, Ruhani Khaza'in sēj. 11. lpp. 345, 346.
50. Masih Hindustan Mein, Ruhani Khaza'in sēj. 15 p. 13.
51. Islāma Mācību Filozofija, Ruhani Khaza'in sēj. 10 lpp. 442-443.

INDEKSS

A

Agresija
Islāms aizliedz visas tā formas, 16
Ahmadiju Kustība, 26
Allāhs, 4
Apsolītās Mesijas[as]
uzruna visiem cilvēkiem, 27
izaicinājums visiem saistībā ar Svēto Korānu, 26
misija paša vārdiem, 26
Arābi, 4, 6
Atšķirības un pretrunas ticībās, 7
starp Bībeli un Svēto Korānu ir mazas, 8
to vēsture, 8
Islāma atbilde, 7
Atvadu svētceļojums
Svētais Pravietissa sniedza mūžīgā Miera Hartu tajā, 25
Austrālija, 13

Ā

Ābrahams[as]
Dieva pravietis, 25

B

Bībele,
tās ziņa, 5
Bramiņi
hindu augstākā kasta, 17

C

Cilvēku vienlīdzība, 23
Cilvēktiesības
jūdaismā, 17

D

Dieva Īpašības
Vis-Gudrs & Visu-Zinošs, 7
visuma radītājs, 21
visu pasauļu uzturētājs, 6
Dieva vienotība, 21

Dievišķa vadība
ar ko svētīti visi reģioni, 4
Dievišķā ziņa,
tās kropļošana, 8
Dievišķi sūtņi
ir sūtīti katram reģionam un nācijai, 5
to ierobežoto misiju skaita iemesls, 5
Dzīve pēc nāves
Islāmiska pārliecība, 23

E

Ebreji, 5
Eiropiešu akadēmiķu
centieni , 11

Ē

Ēģipte
Faraons izdzina izraēļus no, 23

F

Faraons
Korāna pareģojums par ķermeņa saglabāšanos, 23

H

Hazrats Mirza Gulams Ahmads[as]
Svētais Ahmadiju Kustības dibinātājs, 26
Hinduisms, 17

I

Islāma Svētais Pravietis[sa]
labu ziņu nesējs un Brīdinātājs, 6
universāla ziņa visai cilvēcei, 6
Interešu institūcija
Islāms nosoda, 13
Internacionālu institūciju
dibināšanas nepieciešamība, 7
Islāms
visi ceļi saziņai ar Dievu arvien ir atvērti, 25
vienīgā dzīvā reliģija, 26
mūžīga reliģija, 9
aizliedz ne-sadarbošanās kustības, 16
garantē mieru visās sfērās un līmeņos, 25
burtiskā nozīme-“Miers”, 25
padarīja sievietes par īpašuma mantiniecēm, 24
pielāgojas laikmeta prasībām, 12
ziņa cilvēces vienotībai, 7
iestādīja cilvēces vienotības sēklu, 7

apgalvo vienlīdzību starp cilvēkiem, 23
paredz nākotnes notikumus pasaulē, 23
sniedz pilnīgu uzvedības kodeksu, 23
atzīst intelektuālu, sociālu un politisku evolūciju, 12
dažas citas raksturīgas iezīmes, 21
Izraēlas pravieši
tika sūtīti tikai Izraēla ciltij, 5
Izraēļi, 19
Izraēla Dievs
Bībele prezentē tikai, 4

J

Jēzus[as]
apgalvoja, ka viņa atnākšana bija domāta tikai ebreju cilšu vadībai, 5
Dieva pravietis, 25

K

Karadarbības gūstekņu turēšana, 16
Kristietība
salīdzinājumā ar Islāmu, 8
Kādijān, Indija
Apsolītās Mesijasas dzimšanas vieta, 26

L

Labs un Ļauns
Islāma definīcija, 24

M

Mozus[as], 23
Dieva pravietis, 25
Musulmanis
definīcija, 25
jātic eņģeļiem, Svētajiem Rakstiem un Praviešiemas, 6

N

Noass[as]
Dieva pravietis, 25
Noldeke,
viņa apgalvojums par Svētā Korāna oriģinalitāti, 11

O

Oriģināli atklātas mācības
cilvēces labumam, 8
viena Dieva pielūgšana, 8

P

Patiesības monopols
Islāms noliedz esamību, 4
Piedošana
Islāma mācība par atriebību un, 18
izraēļu mācības filozofija, 19
Jaunās Derības mācības par, 19
Vecās Derības mācības par, 19
Politisku lēmumu
norādes, 14
Islāms nenorāda uz konkrētu pārvaldes formu, 14
Islāmiskie principi par, 14

R

Reliģiska brīvība, 16

S

Sers Viliams Mūrs
apliecinājums par Svētā Korāna saglabāšanos, 11
Sievietes Islāmā
ir mantinieces īpašumam, 24
ir ar vienlīdzīgām tiesībām vīriešiem, 24
Sociālās labklājības
sistēma, kuras nepieciešamības pilda Zakats, 13
Svētais Korāns, 4
ziņa visām pasaulēm, 6
veltīta visai cilvēcei, 6
dievišķa garantija pret izmaiņām, 9
Islāms apgalvo, ka tā mācības ir mūžīgas, 12
prezentē konceptu par visu visumu, 6
likumi par valdību sistēmu pieminēti tajā, 15
tā saglabāšana, 10
mācības par taisnību, 18
apstiprina citas reliģiskās Grāmatas, 6
Svētais Pravietis Muhammeds[sa] Islāma dibinātājs, 5

T

Taisnības koncepts,
hinduismā, 17
Islāmā,17
jūdaismā, 17
Taisnīgums,
vienīgais goda kritērijs Islāmā, 24

U

Usmans
trešais Islāma Kalifs, 11

V

Veidi
kā noteikt patiesu reliģiju, 8
Vecā Derība
mācības par taisnīgumu, 18
Vēdas
hindu reliģijas grāmatas, 5
domātas tikai augstas kastas hindu, 5
sods parastajiem ļaudīmpar dzirdēšanu un deklamēšanu, 5

Z

Zakats
Islāmiskā sistēma pārticīgu cilvēku nodokļiem, 13

SOME DISTINCTIVE FEATURES *of* ISLAM

(Latvian translation)

SOME DISTINCTIVE FEATURES *of* ISLAM was a lecture delivered by Hazrat Mirza Tahir Ahmad[rh], Khalifatul Masih IV, of blessed memory at the University of Canberra, Australia.

The speaker builds up his lecture on the thesis that the most distinctive feature of Islam is twofold. First, it is the only religion which claims to be, and is, the final, the universal and eternal religion for all times and for all peoples. Second, it is the only religion which acknowledges, and bears witness to, the veracity of every other religions and claims that the truth is not the monopoly of Islam alone—whereas every other religion claims that it alone contains the Divine truth.

Then Hazrat Mirza Tahir Ahmad[rh] answers at some length the question that if all religions are from God then why is there any difference in religions. Moreover he argues three main points: that Islamic teachings are not only universal and eternal but are also complete, comprehensive and perfect; that the Holy Quran is the final and immutable word of God free from all human interpolation; and that the Prophet of Islam, the Holy Prophet Muhammad[sa] is the Seal of the Prophets—the best of them—and the perfect model of excellence for mankind.

In the middle part of lecture he discuses seventeen features of Islam which distinguish it from other religion and ideologies including the Islamic concept of justice and Islamic teachings regarding the form and function of government.

At the end the speaker introduces the Founder[as] of Ahmadiyya Muslim Jama'at and the Jama'at itself to his audience concluding his lecture with an excerpt from the writings of the Promised Messiah[as].

ISBN 978-1-84880-736-5

9 781848 807365